

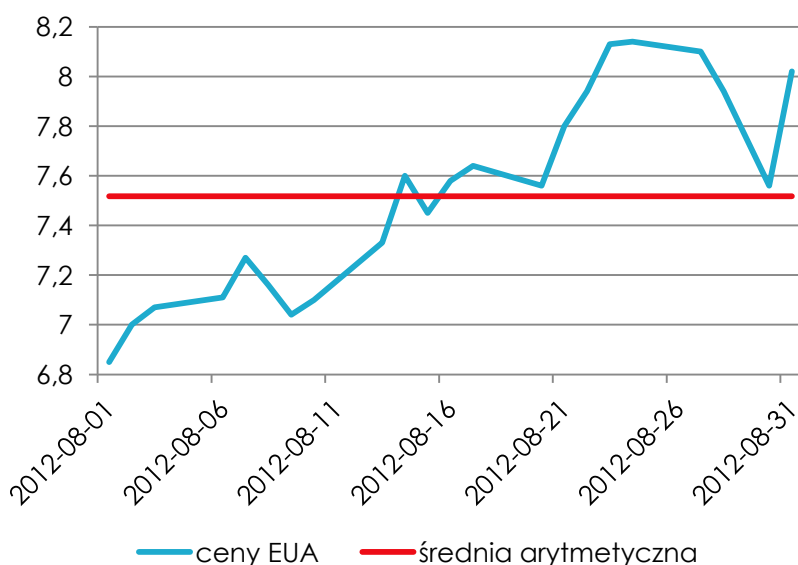
Raport z rynku CO₂

Nr 5, sierpień 2012

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA w sierpniu

Dzienne ceny zamknięcia uprawnień EUA na rynku spot w sierpniu 2012 roku poruszały się w przedziale od 6,85 do 8,14 euro. Poziom minimum cenowego został wyznaczony w pierwszym dniu sierpnia (6,85 euro), natomiast

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia uprawnień EUA na rynku spot w sierpniu 2012 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych Point Carbon o cenach z rynku OTC (rynek pozagiełdowy) podawanych przez brokerów oraz giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX oraz Nordpool.

poziom maksimum w 18 dniu handlowym miesiąca (8,14 euro – 24 sierpnia). Należy podkreślić, że poziom zmienności cen uprawnień EUA w sierpniu stanowił tylko 18,8% cenowego minimum miesiąca, co jest

wynikiem o 6,8 pkt. % niższym w stosunku do lipca. Należy podkreślić, że rynek sierpniowych notowań cen EUA odrobił prawie wszystkie straty z lipca tego roku.

Przez pierwsze pięć dni transakcyjnych sierpnia ceny uprawnień EUA systematycznie zyskiwały na wartości (o 6,3%) wchodząc w krótkoterminowy trend wzrostowy. Wzrost notowań cen EUA następował, pomimo dość pesymistycznych prognoz cen uprawnień EUA zaprezentowanych przez największe instytucje finansowe analizujące rynek CO₂ oraz obaw o zbyt wysoką podaż uprawnień w wyniku zamiaru podjęcia przez Komisję Europejską niewystarczającej interwencji na rynku. Najprawdopodobniej, nieco wyższe ceny w tym okresie utrzymywały się dzięki instalacjom znajdującym się w systemie EU ETS, które szukały okazji do tanich zakupów oraz dzięki wysokim notowaniom cen energii elektrycznej na giełdach.

W ciągu kolejnych dni transakcyjnych sierpnia następowały krótkotrwałe korekty notowań (największa w dniach od 7 do 9 sierpnia), jednak dominujący krótkoterminowy trend wzrostowy został zachowany aż do 24 sierpnia. Od czasu wystąpienia wymienionej wyżej korekty, ceny uprawnień EUA rosły aż o 15,6%.

Z informacji prasowych wynika, że na spore zainteresowanie kupujących miało wpływ opublikowanie

bardzo optymistycznych danych na temat rynku miejsc pracy w Stanach Zjednoczonych, informacji dotyczących zdecydowanych działań Europejskiego Banku Centralnego na rzecz stymulowania słabnącego wzrostu w Unii

Monetarnej oraz oczekiwania na podjęcie decyzji w sprawie polityki monetarnej Stanów Zjednoczonych. Pozostałymi czynnikami pro-wzrostowymi były wyższe ceny energii elektrycznej i ropy naftowej. Warto odnotować, że w dniu 18 sierpnia cena EUA „przebiła od dołu” średnią arytmetyczną z 22 dni transakcyjnych sierpnia (poziom 7,52 euro - czerwona linia na wykresie 1) i utrzymywała się

Bardzo duże zróżnicowanie cen w ostatnim tygodniu sierpnia może świadczyć o dużej niepewności panującej na rynku wśród kupujących i sprzedających. Inwestorów do sprzedaży uprawnień pobudzała chęć realizacji zysków oraz bardzo niepewna sytuacja makroekonomiczna Unii Europejskiej. Z drugiej strony - do większej mobilizacji kupujących mogła skłonić informacja o

Tabela 1. Przyczyny większych „wahnięć cenowych” na rynku uprawnień EUA w sierpniu 2012 roku

L.p	Data	% zmiana ceny w stosunku do dnia sprzed okresu	Przyczyna wzrostu/spadku ceny EUA
1	1-7 sierpnia	+6,13	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie ceny energii elektrycznej • Popyt ze strony instalacji w EU ETS
2	9-24 sierpnia	+15,62%	<ul style="list-style-type: none"> • Optymistyczne dane na temat rynku miejsc pracy w Stanach Zjednoczonych • Wyższe ceny ropy i energii elektrycznej (m.in. ze względu na upały) • Informacja na temat zdecydowanych działań ze strony EBC na rzecz stymulowania słabnącego wzrostu w strefie Euro. • Oczekiwania na decyzje w sprawie polityki monetarnej Stanów Zjednoczonych
3	24-30 sierpnia	-7,12%	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zysków przez inwestorów znajdujących się na rynku • Obawy o gospodarkę światową
4	30-31 sierpnia	+6,08	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost cen na skutek podania wiadomości o połączeniu Systemów handlu uprawnieniami - europejskiego i australijskiego

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie informacji prasowych.

ponad poziom tej średniej przez cały miesiąc.

Formacja cenowa, która utworzyła się między dniem 16 a 31 sierpnia wskazuje, że rynek najprawdopodobniej rozpoczął przechodzenie w krótkoterminowy trend horyzontalny, w którym teoretyczną linię wsparcia stanowi wspomniana średnia arytmetyczna z 22 dni transakcyjnych sierpnia.

połączeniu europejskiego systemu handlu z jej australijskim odpowiednikiem już od 2015 roku. Skutkiem integracji systemów powinien być wzrost całkowitego popytu na europejskie uprawnienia EUA w okresie 2015-2018. Analitycy przewidują, że nowych nabywców w tym okresie powinno znaleźć ok. 230-280

mln¹ uprawnień EUA. Jednak są to jedynie prognozy, a faktyczny popyt na uprawnienia może w rzeczywistości być dużo mniejszy. Przy czym na rynku wciąż będzie nadpodaż ok. 1 mld uprawnień EUA.

Należy zauważyć, że cena uprawnień EUA wzrosła w ciągu całego miesiąca o ponad 17%.

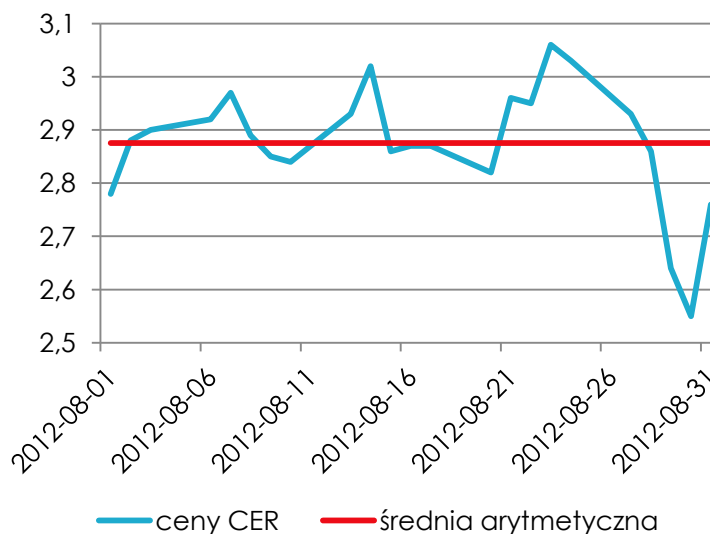
Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek CER w sierpniu

Dzienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w sierpniu 2012 roku (przedstawione na Wykresie 2) poruszały się w korytarzu cenowym wyznaczonym przez skrajne punkty miesięcznego minimum (2,55 euro) oraz maksimum (3,06 euro). Zakres pionowego poruszania się cen jednostek CER w sierpniu był prawie 3-krotnie niższy od tego występującego w lipcu i wyniósł dokładnie 20% zanotowanego minimum.

Do 23 sierpnia ceny jednostek CER poruszały się w krótkoterminowym trendzie bocznym, kilka razy przekraczając w tym czasie średnią arytmetyczną z 23 dni transakcyjnych ustaloną na poziomie 2,88 euro (czerwona linia na wykresie 2). Należy przypomnieć, że w tym samym czasie na rynku uprawnień EUA dominował krótkoterminowy trend wzrostowy. Zaobserwowana dywergencja zakończyła się 24 sierpnia, po czym ceny jednostek CER powróciły do typowej dla rynku sytuacji, w której zaczęły podążać w ślad za spadkami/wzrostami cen uprawnień EUA.

Warto zauważyć, że zaledwie w ciągu tygodnia, tj. od 23 do 30 sierpnia, ceny jednostek CER spadły aż o 17%. W tym samym

Wykres 2. Dienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w sierpniu 2012 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon o cenach z rynku OTC (rynek pozagiełdowy) podawanych przez brokerów oraz giełdy ECX, Bluenext, EEX oraz Nordpool.

czasie uprawnień EUA straciły na wartości tylko 7%. Na ogólną bardzo niską wartość jednostek CER ma wpływ nadpodaż tzw. szarych jednostek CER oraz brak możliwości ich wykorzystania w III okresie EU ETS. Należy przypuszczać, że wraz z upływem czasu ich wartość będzie nadal malała. Z kolei wartość tzw. zielonych jednostek CER, na skutek zwiększonego popytu kupujących powinna rosnąć po 2012 roku.

Należy zauważyć, że cena jednostek CER nieznacznie spadła w ciągu całego miesiąca o 0,72% (w tym samym okresie ceny uprawnień EUA wzrosły o 17%).

Poziom sierpniowego spreadu EUA/CER

W sierpniu poziom spreadu² EUA/CER systematycznie wzrastał. Na koniec miesiąca był on o prawie 30% wyższy od poziomu z początku miesiąca. Warto zauważyć, że granica 5 euro różnicy między ceną rynkową

¹ Szacunki liczby uprawnień, które mogłyby zakupić Australia na rynku EU ETS w latach 2015-2020 wg Barclays Plc oraz Thomson Reuters Point Carbon

² Różnica między ceną rynkową uprawnień EUA, a ceną jednostki CER.

uprawnienia EUA, a ceną jednostki CER została przekroczona w dniu 23 sierpnia.

Najlepszym dniem handlowym na zamianę uprawnień EUA na jednostki CER był dzień 31 sierpnia. W tym dniu inwestorzy mogli otrzymać przychód z tytułu wykonania powyższej operacji na poziomie aż 5,26 euro przy

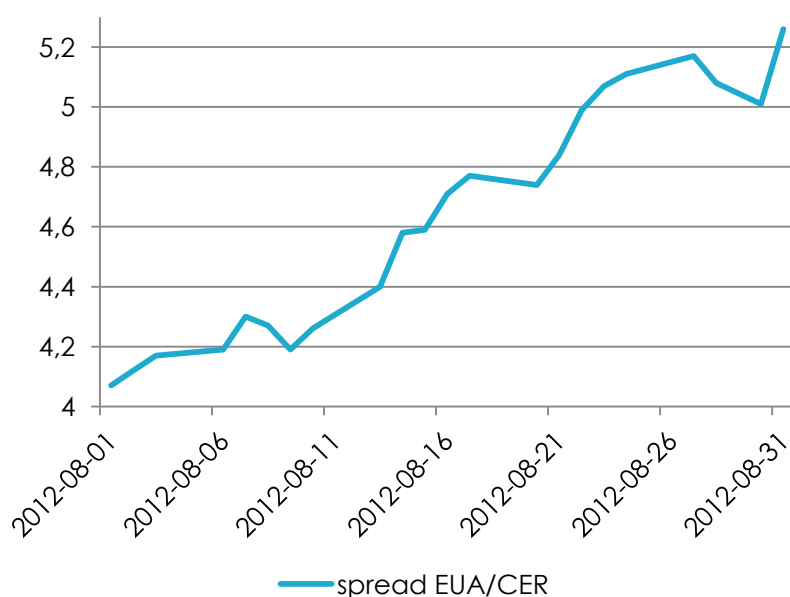
Sierpniowa aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA w latach 2013-2020

Prognozowania cen uprawnień EUA w przyszłym okresie EU ETS można dokonać według dwóch obecnie przyjmowanych sposobów, tj.: według projekcji EUA w poszczególnych latach wykonywanych przez znane instytucje finansowe takie jak np. Deutsche Bank, Barclays, City Group czy Point Carbon lub poprzez notowania kontraktów terminowych futures³, których instrumentem bazowym są uprawnienia EUA, a termin wygaśnięcia kontraktu przypada na grudzień kolejnego roku.

W tabeli 2 zamieszczono informacje o wycenach grudniowych kontraktów terminowych EUA z najbardziej płynnego w tej chwili rynku uprawnień EUA (o najwyższym wolumenie transakcji) – giełdy ICE/ECX. Dane o których mowa powyżej zostały

opublikowane w dniu 3 września 2012 roku. Z uwagi na fakt, że termin zapadalności kontraktów przypada na ostatni miesiąc każdego roku notowań, posłużono się okresem 2012-2019.

Wykres 3. Spread EUA/CER w sierpniu 2012 r. [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Point Carbon o cenach z rynku OTC (rynek pozagiełdowy) podawanych przez brokerów oraz giełdy ECX, Bluenext, EEX oraz Nordpool.

wymianie jednego uprawnieniu do emisji. Rekordowy poziom spreadu EUA/CER w sierpniu był efektem bardzo dużej dynamiki zmian cen uprawnień EUA w stosunku do cen jednostek CER.

Zdaniem analityków cytowanych przez Point Carbon poziom spreadu powyżej 5 euro nie powinien się długo utrzymać, z uwagi na wysokie prawdopodobieństwo spadku notowań cen uprawnień EUA we wrześniu.

³ Kontrakt futures to instrument finansowy, będący rodzajem umowy, zawartej pomiędzy kupującym (sprzedającym) a giełdą, w której sprzedający zobowiązuje się sprzedać określony instrument bazowy za ściśle określoną cenę w ściśle określonym terminie. Cena, według której strony przeprowadzą transakcję w przyszłości, zwana jest ceną terminową (ang. *future price*), zaś dzień, w którym strony zobowiązane są przeprowadzić transakcję to data rozliczenia (ang. *settlement date*) lub data dostawy (ang. *delivery date*). Standardowe kontrakty terminowe wygasają w grudniu danego roku (do tego czasu mogą być obracane na giełdzie). Najbardziej płynnym rynkiem kontraktów EUA futures jest ICE/ECX z siedzibą w Londynie.

Tabela 2: Notowania cen kontraktów terminowych futures EUA z dnia 3 września 2012 r. [w euro]

Rodzaj kontraktu/prognoza cen EUA	Rok z okresu 2012-2019							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ICE ECX EUA Futures December* z 3 września 2012 r.	8,2	8,62	9,19	9,69	10,04	10,52	11,14	12,41
Średnia w całym okresie	9,90							

*z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło : www.barchart.com

Na dzień 3 września 2012 r. kontrakty na koniec roku 2019 rynek terminowy wycenia na 12,41 euro. Jest to aż o 2 euro wyższa wartość niż miesiąc wcześniej, kiedy te same instrumenty były wyceniane na 10,41 euro. Pojawił się optymizm wśród inwestorów, co do wzrostów cen uprawnień EUA pod koniec III okresu EU ETS. Inwestorzy najprawdopodobniej widzą korzyści z integracji systemu EU ETS z australijskim system handlu.

Średnia arytmetyczna wyznaczona na podstawie notowań cen kontraktów w latach 2012-2019 z dnia 3 września 2012 wzrosła do 9,90 (miesiąc wcześniej wynosiła 8,71 euro).

Co ciekawe, w stosunku do poprzedniego miesiąca, spadła średnia wartość sierpniowych prognoz cen uprawnień EUA pięciu wybranych instytucji analitycznych (zamieszczone w tabeli 3). Obecna

aktualizacja wskazuje, że średnia cena uprawnień EUA w III okresie EU ETS wyniesie 10,1 euro (wcześniej 10,21). Ostrożna wycena uprawnień EUA wciąż może być przyczyną obaw o sytuację gospodarczą w Europie oraz nadpodaży uprawnień na rynku. Jedyną instytucją (spośród wymienionych w tabeli 3), która podwyższyła prognozy cen EUA w latach 2013-2020 była Societe General (o 1,4 euro). Z kolei Barclays Capital oraz Point Carbon zredukowały je o blisko 1 euro.

Prawdziwe załamanie prognoz nastąpiło z kolei przy określaniu średnich cen jednostek CER. W stosunku do ubiegłego miesiąca, szacunkowe średnie ceny jednostek CER w okresie 2013-2020 wyniosą 3,4 euro. Oznacza to gwałtowny spadek wcześniejszych prognoz cenowy CER aż o 50%.

Tabela 3: Okresowe szacunki cen uprawnień EUA oraz jednostek CER [w euro]

Instytucja/okres	II połowa 2012		2013		2014		2015		2013-2020	
	EUA	CER	EUA	CER	EUA	CER	EUA	CER	EUA	CER
jednostki										
Barclays Capital	6,5	3,25	7,5	3,5	10	5	x	x	8	3,5
Point Carbon	7,7	3,45	9	5	12	5,4	11	4,4	11	3,3
Societe General	8,7	x	9,6	x	11,1	x	12	x	12,3	x
Deutsche Bank	8	x	10,2	x	10,5	x	10,8	x	11,3	x
UBS	6	x	5	x	6	x	7	x	7,9	x
Średnia	7,38	3,35	8,26	4,25	9,92	5,2	10,02	4,4	10,1	3,4

Źródło: Point Carbon, 2 sierpnia 2012 r.

Światowa podaż jednostek CER

Informacje dotyczące liczby zatwierdzonych projektów CDM oraz liczby wydanych jednostek CER publikuje na swojej stronie Sekretariat Konwencji Klimatycznej. Z danych

Tabela 4. Zatwierdzone projekty CDM oraz wydane jednostki CER w sierpniu 2012 r.

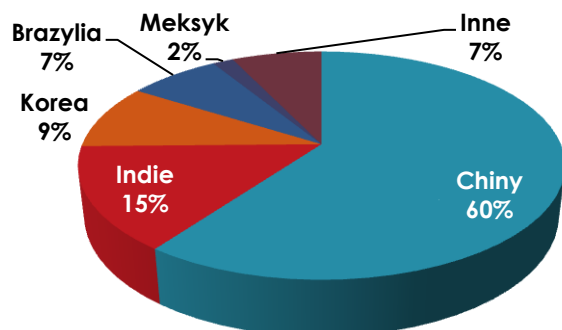
CDM	Sierpień 2012	Łącznie
Liczba projektów	135	4550
Liczba wydanych CER (mln)	21	995

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych UNEP Risoe

tych wynika, że w sierpniu zgłoszono 135 nowych projektów. W sumie do tej pory zarejestrowano 4550 projektów CDM. Do końca sierpnia wydanych zostało w sumie ok. 995 mln CER, z tego ok. 21 mln w sierpniu br.

Szacunki duńskiej agencji UNEP Risoe⁴, co do liczby jednostek CER, które mogą zostać wydane do końca 2012 r. kolejny raz zmniejszyły się i wynoszą obecnie ok. 1074 mln (prognoza w czerwcu wynosiła - 1102 mln).

Wykres 4. Liczba CER ze względu na kraj goszczący

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych UNEP Risoe

⁴ "UNEP Risoe CDM/JI Pipeline Analysis and Database, September 1st 2012"

Światowa podaż jednostek ERU

Z danych duńskiej agencji UNEP Risoe wynika, że w sierpniu do Sekretariatu Konwencji Klimatycznej trafiło 18 projektów, z czego 17 projektów realizowanych zgodnie ze ścieżką I⁵ (11 projektów z Ukrainy, 5 z Rosji i 1 z Rumunii), a tylko 1 projekt pochodzący z Litwy realizowany zgodnie ze ścieżką II.

Tabela 5. Zatwierdzone projekty JI oraz wydane jednostki ERU w sierpniu 2012 r.

JI	Sierpień 2012	Łącznie
Liczba projektów	18	403
Liczba wydanych ERU (mln)	50,7	225

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych UNEP Risoe

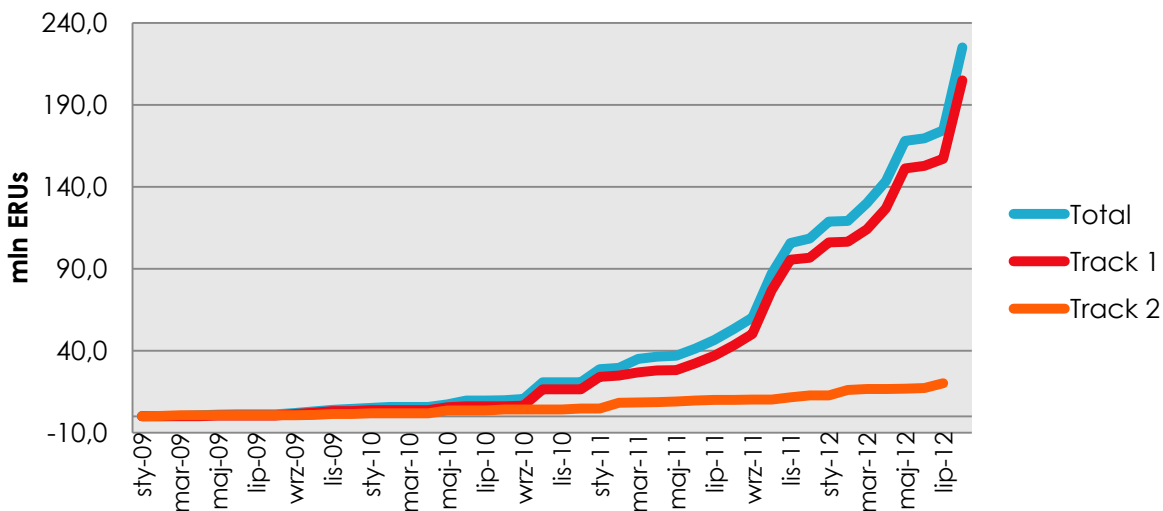
Liczba jednostek wydanych w sierpniu w związku z realizacją projektów JI wyniosła ok. 50,7 mln ERU, jest najwyższa jak do tej pory i dziesięciokrotnie wyższa niż w lipcu br.

Całkowita liczba wydanych ERU do końca sierpnia 2012 r. to ok. 225 mln ERU⁶. Od maja zmniejszała się liczba prognozowanych jednostek ERU, które zostaną wydane do końca 2012 r., jednak po dużym wzroście w sierpniu prognoza ta wynosi obecnie ok. 301 mln ERU. Wykres 5 przedstawia zakumulowane wydawanie jednostek ERU w latach 2009-2012.

⁵ Zgodnie ze Ścieżką I kraj goszczący projekty może samodzielnie określić zasady i procedury oceny, zatwierdzania i weryfikacji projektów JI.

⁶ "UNEP Risoe CDM/JI Pipeline Analysis and Database, September 1st 2012"

Wykres 5. Zakumulowane wydawanie ERU

Źródło: UNEP Risoe CDM/JI Pipeline Analysis and Database, September 1st 2012

Informacje z rynku: CER, ERU, AAU

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej działający jako Krajowy operator systemu zielonych inwestycji ogłosił w sierpniu nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach V konkursu programu priorytetowego p.n.: System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) - Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej. Dofinansowanie w V konkursie udzielane będzie w formie dotacji do 30% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji ze środków NFOŚiGW, w tym ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym (GIS) w konkursie wynosi 35 mln zł. Minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia: powyżej 2 mln zł (w przypadku projektów grupowych – powyżej 5 mln zł)⁷.

Słowenia dołączyła do innych państw, takich jak Finlandia, Holandia i Portugalia, które deklarują, że wypełnią swój cel redukcyjny nałożony Protokołem z Kioto i prawdopodobnie nie będą kupowały jednostek Kioto (CER, ERU lub AAU)⁸.

Wielka Brytania stworzyła fundusz, na który przeznaczyła 56 mln USD, mający pomóc przedsiębiorcom we wdrażaniu technologii przyczyniających się do redukcji emisji CO₂, co w dłuższej perspektywie pomoże Wielkiej Brytanii wywiązać się z celów redukcyjnych. Wśród projektów mogą być m.in. polegające na poprawie efektywności energetycznej.

Wykorzystanie jednostek CER/ERU w systemie EU ETS - odpowiedzi na często zadawane pytania

W związku ze zbliżającym się końcem okresu rozliczeniowego 2008-2012 pojawia się co raz więcej pytań dotyczących możliwości wykorzystania jednostek CER/ERU przez prowadzących instalacje objęte systemem EU ETS do rozliczenia emisji. Dlatego mamy przyjemność zaprezentować Państwu dokument, zawierający odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Często zadawane pytania (także w formie pliku PDF) znajdują się w [zakładce JI/CDM. PLIK PDF - „Jednostki CER/ERU - często zadawane pytania”](#).

⁷ Informacja ze strony www.nfosigw.gov.pl

⁸ Carbon Market Daily, 10 sierpnia 2012

Połączenie systemów EU ETS z australijskim systemem handlu emisjami

28 sierpnia 2012 r. we wspólnym oświadczeniu Connie Hedegaard, Komisarz ds. działań na rzecz klimatu UE, oraz Hoh Greg Combet, Minister ds. Zmian Klimatu i Efektywności Energetycznej Australii, poinformowali o planach połączeniu systemów handlu uprawnieniami do emisji. Celem tego połączenia jest ograniczenie emisji, wzrost płynności rynku oraz sygnał dla globalnego porozumienia w zakresie zmian klimatu. Link do informacji prasowej Komisji można znaleźć na [stronie KE](#).

Połączenie systemów ma obejmować dwa etapy. Od 1 lipca 2015 roku przedsiębiorstwa australijskie będą mogły korzystać z uprawnień dostępnych w ramach EU ETS, natomiast pełne połączenie, w tym możliwość wykorzystywania jednostek australijskich przed instalacją w EU ETS nastąpi nie później niż 1 lipca 2018 r.

W celu umożliwienia połączenia rząd australijski będzie musiał wprowadzić zmiany do wcześniej przyjętych zasad systemu australijskiego, tj. cena minimalna (z ang. *price floor*) nie zostanie wprowadzona, natomiast na podstawie prognoz 2015-2016 ceny w EU ETS, wyznaczona zostanie cena maksymalna (z ang. *price ceiling*). Ponadto, zmiany ulegną zasady rozliczania za pomocą offsetowych jednostek międzynarodowych (w tym uprawnień EUA pochodzących z europejskiego systemu EU ETS) – przedsiębiorstwa będą mogły rozliczać 50% swoich potrzeb przy ich wykorzystaniu, z czego tylko 12,5% przy wykorzystaniu jednostek z mechanizmów Protokołu z Kioto (CER/ERU/RMU). Wcześniej planowany limit na poziomie 50% dotyczył jedynie jednostek Kioto.

W celu połączenia systemów niezbędne jest zatwierdzenie wspólnych zasad przez obie strony. W chwili obecnej tylko Australia ma

mandat na negocjacje porozumienia, w przypadku Komisji będzie ona musiała uzyskać akceptację państw członkowskich przed całkowitym połączeniem systemów.

Zgodnie z opiniami ekspertów (Reuters Point Carbon) zwiększenie popytu o 230-280 mln uprawnień⁹ na rynku europejskim przez przedsiębiorstwa z Australii będzie miało wpływ na wzrost cen CO₂, ale nie w takim stopniu jak planowane zmiany w terminarzu aukcyjnym (tzw. *backloading*), o których pisaliśmy w lipcowym wydaniu Raportu z rynku CO₂.

Początkowy plan wprowadzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji w Australii zakładał, że od 1 lipca 2012 r. na 3 lata zostanie wprowadzony podatek w postaci wyznaczonej ceny minimalnej uprawnienia. Połączenie z systemem unijnym da podmiotom australijskim dostęp do szerszej puli uprawnień na rynku międzynarodowym, zwiększy elastyczność cenową uprawnienia, zmniejszy koszty redukcji emisji, ale równocześnie obniży przychody do budżetu państwa z tytułu sprzedaży uprawnień. Z drugiej strony, potencjalnie niższe ceny CO₂ nie będą w odpowiednim stopniu motywowały do redukcji emisji (w porównaniu do poziomu cen wyznaczonych mechanizmem podatkowym). Z tego względu osiągnięcie 5% celu redukcji emisji do 2020 roku w porównaniu do emisji z 2000 r. może być trudniejsze do wykonania.

Połączenie dwóch systemów daje możliwość dalszego rozszerzenia międzynarodowego handlu, m.in. z Kalifornią, Koreą Południową oraz Nową Zelandią. Chiny w swoim oświadczeniu z 1 września 2012 r. stwierdziły, że w perspektywie do 2020 nie planują łączenia swojego systemu z EU ETS.

⁹ Szacunki liczby uprawnień, które mogłaby zakupić Australia na rynku EU ETS w latach 2015-2020 wg Barclays Plc oraz Thomson Reuters Point Carbon

Nowe zasady oznaczania rachunków i utrzymywania jednostek w Rejestrze UE

W następstwie przeniesienia rachunków posiadania z rejestrów krajowych państw członkowskich do skonsolidowanego Rejestru Unii dokonana została zmiana w oznaczeniach rachunków. W celu ograniczenia możliwości popełnienia błędów podczas wykonywania przekazu jednostek w rejestrze, na końcu każdego numeru rachunku dodano sumę kontrolną na wzór numerów kont bankowych. W konsekwencji uczestnicy systemu handlu, którzy wciąż chcą wykorzystywać dotychczas posiadane rachunki muszą uwzględnić powyższą zmianę w zawartych wcześniej umowach.

Ponadto, należy wziąć pod uwagę fakt, że rachunki oznaczone kodem państwa nie pozwolą na utrzymywanie na nich uprawnień (jednostek wydanych pierwotnie dla instalacji stacjonarnych bądź operatorów statków powietrznych). Taka możliwość istnieje jedynie na nowo utworzonych w Rejestrze Unii rachunkach, których identyfikator rozpoczyna się symbolem „EU”. Zasada ta nie dotyczy jednostek Kioto (CER i ERU), które mogą być bez przeszkód przechowywane na obu wymienionych powyżej rodzajach rachunków.

Rachunki „EU” zostały utworzone automatycznie, podczas procesu konsolidacji rejestrów, bez ingerencji podmiotów będących ich posiadaczami. Wszystkie jednostki EUA (uprawnienia), które znajdowały się na danym rachunku w rejestrze krajowym przed migracją, zostały przekonwertowane i przeniesione na nowy rachunek „EU”. Jednocześnie jednostki Kioto (CER i ERU), które uczestnicy posiadali na rachunku „PL” przed powstaniem Rejestru Unii pozostały na tym rachunku po konsolidacji.

Z punktu widzenia podmiotów prowadzących instalacje zmianie uległy numery rachunków przypisanych do instalacji. Każda z nich jest powiązana z rachunkiem „EU”. Z tego wynika,

że rozliczanie instalacji z emisji będzie możliwe jedynie poprzez nowo utworzony rachunek „EU”.

Z momentem utworzenia wspólnego rejestru posiadanie rachunków „PL” stało się bezprzedmiotowe, o ile uczestnik systemu nie planuje otrzymywać jednostek CER bezpośrednio z rejestru CDM. W takiej sytuacji rachunki posiadające kod państwa mogą zostać zamknięte, ponieważ wszystkie pozostałe funkcjonalności zostały przejęte przez nowo powstałe rachunki „EU”.

Informacja o przebiegu prac nad krajowymi środkami wykonawczymi

Krajowe Środki Wykonawcze (KŚW) to dokumenty zawierające wykazy instalacji, które będą objęte w okresie 2013-2020 systemem handlu uprawnieniami do emisji, wraz ze wstępną liczbą przyznanych im na ten okres bezpłatnych uprawnień do emisji, obliczonych zgodnie z zasadami określonymi w art. 10a Dyrektywy EU ETS. Dodatkowo niektóre państwa publikują wykazy przydziału bezpłatnych uprawnień przydzielanych na podstawie art. 10c dyrektywy EU ETS.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami opracował projekt wykazu instalacji objętych systemem w okresie rozliczeniowym rozpoczynającym się od dnia 1 stycznia 2013 r. wraz z przyznaną im liczbą uprawnień do emisji, zawierający tabele wraz z danymi dotyczącymi poszczególnych instalacji. Projekt tego wykazu opracowano w oparciu o art. 10a dyrektywy EU ETS oraz zgodnie z zasadami określonymi w przepisach Decyzji Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WE wraz z Wytłumaczeniami. Równocześnie

zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. przygotowany został projekt wykazu instalacji kwalifikujących się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii elektrycznej. Projekt tego wykazu opracowano w oparciu o art. 10c dyrektywy EU ETS oraz zgodnie z zasadami określonymi w przepisach Decyzji Komisji z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie metodologii przejściowego przydziału instalacjom wytwarzającym energię elektryczną bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE wraz z Wytycznymi.

Polska notyfikowała Krajowe Środki Wykonawcze Komisji Europejskiej dnia 30 września 2011 r. jako jedno z czterech państw, które dotrzymały terminu określonego w dyrektywie EU ETS. Opóźnienia w przesyłaniu przez inne państwa KŚW do Komisji wynikały z późnego opublikowania decyzji 2011/278/UE co miało miejsce 17 maja 2011 r.

W listopadzie 2011 r. Komisja Europejska zgłosiła uwagi do przekazanego jej przez Polskę projektu wykazu KŚW. Komisja Europejska zwróciła uwagę na przypadki niepoprawnego wprowadzenia danych do formularzy przez prowadzących instalacje, w szczególności w zakresie przepływów ciepła między instalacjami, powiązań technicznych oraz kodów NACE i PRODCOM, na podstawie których dokonuje się oceny narażenia na ryzyko ucieczki emisji. W grudniu 2011 r. KOBiZE uzupełnił i ponownie opracował listę, która obejmowała wszystkie instalacje spełniające kryteria objęcia systemem handlu uprawnieniami do emisji w okresie rozliczeniowym 2013-2020, zawierała obliczony dla nich wstępny przydział bezpłatnych uprawnień do emisji oraz uwzględniła uwagi zgłoszone przez Komisję Europejską. Komisja przestała również uwagi do projektu wykazu instalacji kwalifikujących się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii

elektrycznej zgodnie z art. 10c dyrektywy EU ETS. Po przeanalizowaniu i uwzględnieniu uwag, listy te zostały przedstawione Komisji Europejskiej, a na stronach internetowych Ministerstwa Środowiska w styczniu 2012 r. opublikowano „Projekty wykazów instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w latach 2013-2020 wraz ze wstępnymi wielkościami przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji”.

W marcu 2012 r. przesłano do Komisji Europejskiej dodatkowe uzupełnienia i korekty informacji przekazanych wcześniej przez prowadzących instalacje na potrzeby opracowania Krajowych Środków Wykonawczych. Również w marcu 2012 r., Komisja Europejska zwróciła się z pytaniami dotyczącymi zgodności KŚW z zasadami zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii. Po uzyskaniu od prowadzących instalacje wymaganych informacji, w kwietniu przesłano do Komisji odpowiedzi na zadane pytania oraz wymagane przez Komisję korekty formularzy. W maju 2012 r. w siedzibie KOBiZE odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej, na którym zostały poddane przeglądowi dokumenty przesłane do KŚW dla wytypowanych przez KE instalacji. Podczas tego przeglądu Komisja zgłosiła kilka zastrzeżeń i uwag, które wymagały przeprowadzenia ponownej analizy oraz uzyskania ponownych wyjaśnień od prowadzących instalacje. W lipcu 2012 r. przekazano do Komisji stosowne korekty i uzupełnienia w zakresie przydziałów uprawnień do emisji wyliczonych zgodnie z decyzją 2011/278/UE dla wybranych instalacji.

Komisja Europejska zaakceptowała wykaz instalacji kwalifikujących się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii elektrycznej zgodnie z art. 10c dyrektywy EU ETS poprzez wydanie decyzji Komisji z dnia 13 lipca 2012 r. dotyczącej wniosku zgłoszonego przez Polskę na podstawie art. 10c ust. 5

dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii elektrycznej.

Natomiast decyzję o zaakceptowaniu wykazu instalacji objętych systemem w okresie rozliczeniowym rozpoczynającym się od dnia 1 stycznia 2013 r. wraz ze wstępną przyznaną im liczbą bezpłatnych uprawnień do emisji przygotowanego w oparciu o art. 10a dyrektywy EU ETS, Komisja Europejska podejmie po uzyskaniu Krajowych Środków Wykonawczych od wszystkich pozostałych państw członkowskich. W chwili obecnej wszystkie państwa członkowskie wraz z państwami Europejskiego Obszaru Gospodarczego złożyły Krajowe Środki Wykonawcze. Chorwacja, która przystąpi do EU ETS od 1 stycznia 2013 r., ma przestać KŚW jesienią 2012 r. Po otrzymaniu wszystkich KŚW, Komisja Europejska określi jednolity międzysektorowy współczynnik korygujący, o którym mowa w art. 10a ust. 5 dyrektywy EU ETS. Państwa członkowskie w oparciu o wstępną liczbę uprawnień do emisji, zaakceptowaną przez Komisję, i jednolity międzysektorowy współczynnik korygujący określą ostateczną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji jakie będą mogły przydzielić instalacjom funkcjonującym na ich terytorium i objętych EU ETS, tak aby prowadzący instalacje mogli otrzymać uprawnienia do 28 lutego 2013 r.

Informacja o przebiegu prac nad założeniami do projektu ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

14 sierpnia Rada Ministrów przyjęła założenia do projektu ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych przedstawione przez Ministra Środowiska.

Docelowa ustawa ma za zadanie transponować przepisy unijne dotyczące systemu handlu uprawnieniami, uregulować działanie systemu w okresie 2013-2020 oraz umożliwić wdrożenie przepisów określonych w rozporządzeniach Komisji Europejskiej dotyczące nowych zasad działania systemu EU ETS. Głównie chodzi o przepisy dotyczące kwestii aukcyjnych, operatorów statków powietrznych, jak i regulujące działanie rejestru Unii. Ustawa wdrażać ma m.in. decyzję Komisji Europejskiej dotyczącą ograniczenia zjawiska ucieczki emisji, czyli przenoszenia produkcji poza obszar Unii Europejskiej. Ustawa określi również sposób przydziału uprawnień w latach 2013-2020, jak i uwzględni przydział darmowych uprawnień dla elektroenergetyki, czyli tzw. derogacje.

W przyjętych założeniach podkreślono pilną potrzebę uchwalenia ustawy, z uwagi na nowe instalacje, które będą mogły otrzymać bezpłatne uprawnienia do emisji z unijnej rezerwy. Upewnienia dla tych instalacji będą przydzielane według kolejności zgłoszeń do KE.

Ustalono również, że sposób rozdysponowania przychodów ze sprzedaży uprawnień na aukcjach będzie corocznie określany przez Radę Ministrów w formie uchwały lub rozporządzenia. Wg dyrektywy EU ETS co najmniej 50% dochodów lub równowartości tych dochodów powinno zostać przeznaczone na cele związane z polityką klimatyczną.

Ponadto, przedmiotowa ustawa będzie regulować sposoby przenoszenia uprawnień do emisji EUA oraz jednostek CER i ERU na kolejny okres rozliczeniowy. W projektowanej ustawie znajdują się również regulacje w zakresie możliwości wykorzystania jednostek CER i ERU w przyszłym okresie. Należy zaznaczyć, że w myśl dyrektywy EU ETS ilości jednostek CER i ERU, które operatorzy będą

mogli rozliczyć w przyszłym okresie zostanie znacznie ograniczona (więcej informacji w temacie CER/ERU można znaleźć w przygotowanym przez KOBiZE opracowaniu - [„Jednostki CER/ERU - często zadawane pytania”](#)).

Rządowe Centrum Legislacji podjęło już prace nad przygotowaniem projektu ustawy.

Tabela 6. Kalendarium najważniejszych wydarzeń we wrześniu 2012 r.

Dzień	Wydarzenie
6 września	Parlament Europejski, Komisja ds. energii
7 września	Spotkanie grupy roboczej ds. środowiska w Radzie
17 września	Nieformalne spotkanie ministrów ds. energii (energetyka odnawialna i infrastruktura)
19 września	Parlament Europejski, Komisja ds. środowiska (2 dni)
24 września	Parlament Europejski, Komisja ds. energii (2 dni)
26 września	Parlament Europejski, Komisja ds. gospodarki (dyrektywa o instrumentach finansowych (MIFID)-propozycja uznania uprawnień do emisji jako instrumentu finansowego)
We wrześniu	Terminy aukcji EUA w UE: ⇒ Każdy poniedziałek i wtorek: Aukcja 500 tys. uprawnień EUA z rezerwy NER300 organizowana na giełdzie EEX (w godz. od 13:00 do 15:00) przez Europejski Bank Inwestycyjny; ⇒ Każda środa, czwartek i piątek: Aukcja po 500 tys. uprawnień EUA z rezerwy NER300 organizowana na giełdzie ICE (w godz. od 13:00 do 15:00 oraz od 15:00 do 17:00 - tylko środy) przez Europejski Bank Inwestycyjny; ⇒ Każdy wtorek: Aukcja niemiecka 300 tys. (rynek spot) – start od godz. 9:00; ⇒ Każda środa: Aukcja niemiecka 850 tys. (rynek future) – start od godz. 13:00.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii i Analiz

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl